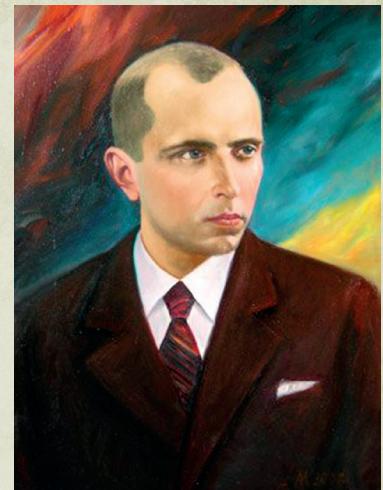

ВІСТІ

МУЗЕЮ СТЕПАНА БАНДЕРИ В ДУБЛЯНАХ

Спецвипуск газети «Університетські вісті» ч.1 (17) листопад 2013

АНОНСИ

Транспорт в
Дублянах:
минуле і сучасність
с. 3

Бойові дії Української
галицької армії в
околицях Дублян
(1918–1919 рр.)
с. 4–5

Мова – душа
народу
с. 7

Музеєві Степана Бандери в Дублянах 15 років!

Історична доля Степана Бандери – це важкий і в той же час героїчний чин нашого народу. Без цього чину, без цієї самовідданої і жертовної боротьби ми не мали б нинішньої незалежної держави – України, справа розквіту якої – це свята справа кожного українця, це дороговказ кожній молодій людині.

Створюючи музей Степана Бандери в нашему навчальному закладі, мені хотілося показати нашим вихованцям-студентам суть отого героїчного чину: самовідданість, самопожертву в ім'я рідної Батьківщини, незламну віру в правоту боротьби за її волю. Адже студенти й усі відвідувачі пізнають славетного Провідника як ідеолога і стратега національно-визвольної боротьби і як сильну, непересічну особистість.

Музей за свої 15 років став важливим центром національно-патріотичного виховання молоді, яка усвідомлює, що навчається в університеті, освяченому його іменем. Проходячи повз пам'ятник Степанові Бандери, молода людина мимоволі замислюється над тим, що цією ж стежкою ходив наш національний Лідер.

Наша молодь повинна вчитися на героїчних прикладах минулого, виховувати в собі почуття національної самоповаги та гідності, бо ніколи з політичної арени не зійдуть ті народи, які шанують своїх Героїв.

Дорогі юні друзі! Вчіться гартувати свій дух, своє вміння на прикладі великої боротьби Степана Бандери і його соратників. І завжди пам'ятайте священні слова «Декалогу»: «Здобудеш Українську Державу або згинеш в боротьбі за неї».

Володимир Васильович Снітинський,
ректор ЛНАУ, академік НАНУ

«Вісті Музею
Степана Бандери»
Спецвипуск газети ЛНАУ
«Університетські вісті»

Засновник –
Львівський національний
аграрний університет

Реєстраційне свідоцтво
ЛВ 368

Редакційна колегія:
Володимир Снітинський,
голова колегії, ректор ЛНАУ,
академік НАНУ
Віталій Боярчук,
перший проректор
Василь Лопушняк,
проректор з наукової роботи
Стефанія Онисько,
проректор з НПР
та заочної освіти
Оксана Горда,
проректор з НПВР
Іван Корчинський,
проректор з АСП
Галина Козлова,
проректор з ФЕР
Василь Нестерович,
проректор з ВГР
Іван Шувар,
директор Інституту
післідипломного навчання

Сергій Різель,
головний вчений секретар
Петро Завірюха,
декан факультету
агротехнологій та екології

Ярослав Янишин,
в.о. декана економічного
факультету
Андрій Мазурак,
декан факультету
будівництва та архітектури
Михайло Ступень,
декан землевпорядкового
факультету

Степан Ковалишин,
декан факультету механіки
та енергетики
Юрій Токарський,
директор музею історії
університету
Антоніна Ковалів,
директор музею
Степана Бандери
Заступники деканів
з виховної роботи:
Алла Железняк,

Олександр Костишин,
Оксана Мазурак,
Тарас Боднарчук,
Тарас Щур

Керівник
Прес-центру
Ірина Фостяк
Редактор
Ольга Іванюк
Дизайн
Прес-центр
Світлини
Сергія Неупокоєва,
Анатолія Очколаса,
та з архіву ЛНАУ

Редакція не завжди поділяє
думку авторів. Автори
матеріалів, поданих
до газети, відповідають
за зміст цих матеріалів
і достовірність наведених
у них фактів. Редакція зберігає
за собою право літературного
редагування та скорочення
текстів, не рецензує
і не повертає рукописи, листи,
фотографії та ілюстрації.
При передруках матеріалів
в інших періодичних виданнях
покликання на газету
«Університетські вісті»
є обов'язковим.

Степан Бандера

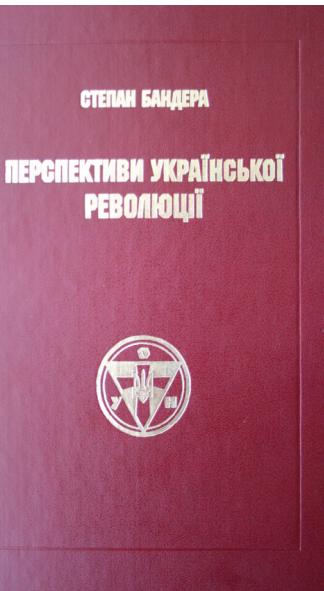
Перспективи української революції

Наши часопис продовжує публікувати праці Степана Бандери. На шапках попередніх чисел часопису «Вісті Музею Степана Бандери в Дублянах» наші читачі мали зможу ознайомитись із такими працями провідника ОУН Степана Бандери, як «Мої життєписні дані» та «З невічерного джерела». Утім, творча спадщина лицаря української свободи не вимірюється лише двома працями. Його теоретичний доробок доволі великий, цікавий і непізнаний.

Отож, у цьому номері пропонуємо шанувальникам Бандериного слова продовження статті «Значення широких мас та їх охоплення» із праці «Перспективи української революції». «Значення широких мас та їх охоплення» – одна з найважливіших статей Степана Бандери. Цю статтю він друкував під псевдонімом С. Сірий у цикlostилевому виданні «Визволена Політика», ч. 1, рік I, Прага, січень 1946, на сторінках 15–17. Автор вказує на значення та важливість участі громадян у внутрішньополітичній дії, скерованій на допомогу для революційно-візвольної боротьби, і дає ряд практичних вказівок для проведення цієї акції. Стиль автора збережено.

Коли масову політичну працю ми пристосовуємо до характеру і рівня широких мас, то робимо це тільки з тактичних міркувань. Насамперед – зміст завжди остается незмінний, міняються лише зовнішні форми й практична постановка роботи. Але і в цьому відношенні не думаємо постійно пристосовуватися до рівня мас. Як тільки в певному середовищі здобудемо ґрунт під ногами, зразу ж починаємо формувати ці маси, підтягаючи їх на вищий рівень та, крок за кроком, починаємо вести їх до цілі. Маючи вплив на масу, починаємо нею керувати і з стану маси, до якої спочатку нам треба було пристосовувати свою тактику, переводимо її до ролі свідомого, виробленого й активного чинника в нашій політичній боротьбі.

При першому погляді на цю справу може здаватися, що за недостатньої кількості людей на цих теренах не зможемо цього робити серед передових елементів, тобто, що

будемо примушені братись за одну або за другу працю. Та в дійсності так не мусить бути.

Робота широкого, масового характеру, вироблення відповідної методики праці, створення потрібної організаційної апаратури, вишукування правильних шляхів і надання потрібної розгінної сили – все це вимагає спочатку великого вкладу енергії та відставлення поважної кількості людей до праці. Але для продовжування і дальнього поглиблення праці не треба додавати нових сил, навіть не конечно залишати зайнятих на початку.

Бо вже в скороу часі початковий вклад сил буде оплачуватися приливом нових розбуджених до активності, сил.

У висліді активної праці серед широких мас, до нашої диспозиції стане багато нових людей, їм можна буде великою мірою додручити менш складні політичні завдання і відтяжити людей з більшим політичним виробленням, дуже потрібних нам сьогодні для відповідальнішої політичної дії. Діяльність серед мас значною мірою вестимуть далі ті нові люди, які виявляться і прийдуть до нас.

У висліді активізації мас та здобуття серед них впливу, будемо мати тривішу й сильнішу позицію у багатьох ділянках громадського життя. Тому, що зміст праці серед широких мас не є інший від змісту нашої політичної праці, яку ми досі вели серед вужчих кіл, доводиться тільки вибрati для неї відповідну форму. Головне завдання – це устійнення змісту, сама ж популяризація готового не важка і не вимагає багато праці.

У сучасний момент ми розпоряджаємося таким великим політичним капіталом, що масовою політичною роботою не зменшимо його, а навпаки, збільшимо. Пам'ятаймо далі, що наша боротьба проти гітлерівської Німеччини тепер має велике значення, а з часом буде його втрачати. Якщо цього тепер не використаємо, то з таким трудом здобутий політичний капітал великою мірою розтратимо.

Отже, якщо ми не охопимо мас, то вони частинне підуть не з нами, чи частинно навіть проти нас та великою мірою здеморалізуються. А ми потребуємо мас у нашій політичній боротьбі, в тому теж і мас еміграційних.

(Продовження у наступному номері)

Транспорт в Дублянах: минуле і сучасність

Об'єднання великих землевласників австрійської провінції Галичина та Володимиря з Великим Князівством Krakівським – Галицьке господарське товариство – шукаючи на початку 50-х років XIX ст. базового господарства для організації рільничої школи, зупинилося у селі Дубляни, що на віддалі 6 км від Львова. Найбільш болісною завадою в організації нормального функціонування Дублянської вищої школи завжди була проблема транспортного зв'язку між Дублянами і Львовом. На початку діяльності рільничих навчально-наукових установ добрих доріг в Дублянах не було. Пізньої осені та ранньої весни студенти «чалапали в болоті по коліна», а «сільська влада занедбала сільські дороги».

Колишній головний шлях, іменований «Стара дорога», який з'єднував Дубляни з Львовом, пролягав від давнього центру села, біля каскаду озер і церкви, на південь попри старий млин і сільське кладовище, в напрямку малехівського кладовища, а далі, минаючи малехівську церкву, через горбок провадив до Старих Збоїщ і Львова. Північно-західна дорога своїм положенням збігається з сучасною і простує через Пісок до села Грибовичі.

Будівництво у 1876–1877 рр. теперішньої головної дороги з твердим покриттям, що з'єднує Дубляни з київською автострадою, зумовлене відкриттям північної гілки Львівської залізниці і організації залізничної станції Дубляни-Львівські, що дало змогу сполучити навчальний заклад з залізничною станцією, а далі – поїздом до станції Підзамче у Львові (два рейси кожного дня). У 1913 році було опрацьовано проект залізничної колії до Рільничої академії, але Перша світова війна перешкодила впровадженню його в життя.

З метою мінімалізації втрат орної землі шлях від Малиніака (Дублянські угіддя) до київського гостинця протрасували межею полів поміж угіддями громад с. Малехова і с.Ляшки Муровані. Одночасно з будівництвом, вздовж проїзду висадили молоді берези, залишки яких з причин аварійної безпеки прибрали в останні роки минулого століття. При в'їзді на терени школи, на узліссі Малиніака у 1892 році було встановлено статую Божої Матері роботи скульптора Марковського. Статуя була

знищена в час повоєнних лихоліть і відновлена в 1992 році. Одночасно з капітальним будівництвом в Дублянах в 80-х роках ХХ ст. дорогу реконструювали і покрили асфальтом.

Вочевидь наявність залізничного сполучення Дубляни-Львів дещо послабила, але не усунула транспортних ускладнень, і подорожані були змушенні використовувати найрізноманітніші доступні засоби пересування: вози, брички, верхових коней тощо, а переважна більшість студентів і працівників господарства долали дорогу пішки. Дирекція школи користувалася штатним кінним транспортом, регулярне перевезення викладачів, які мешкали у Львові, здійснював кінний диліжанс на 10 персон, що двічі на день, за будь-якої погоди, снував між Львовом і Дублянами. Візник, Андрій Дендор, якого всі любовно називали Єнжей, близько тридцяти років, з точністю годинника виконував свою роботу. Він не тільки привозив і відвозив викладачів, але також доставляв продукти харчування, товари для невеликих крамничок, виконував безліч дрібних доручень, і був кумиром для дублянських дітлахів.

Нарешті, 1927 року технічний прогрес дався чути в Дублянах. Тут частково скасовують кінний виїзд, і в розпорядження шкільної влади надходять перші авто, правда дуже знищенні, але ще придатні до використання. Два легкові автомобілі обслуговують керівництво, дві вантажівки (можливо, один автобус) забезпечують господарські потреби, чим, до певної міри, розв'язують проблему сполучення зі станцією Дубляни-Львівські та містом Львовом. Перевезення пасажирів автомобілями здійснювали на засадах повної самоокупності. На жаль, одне авто, що використовували для перевезення людей, 1930 року зазнало прикрої аварії – і питання зв'язку із Львовом набуває нової гостроти.

Навесні 1929 року навчальне господарство придбало ще три самоходи за непередбаченими кошторисом статтями, що негайно ускладнило відносини з державними контрольними фінансовими органами.

(Продовження у наступному номері)

Юрій ТОКАРСЬКИЙ,
директор Музею історії ЛНАУ

Бойові дії Української галицької армії в околицях Дублян (1918–1919 рр.)

Для галичан початок листопада асоціюється з гарячими подіями, зокрема 1 листопада 1918 року Львів, а разом з ним і Дубляни, стали ареною боїв. Ці події досі не вивчені, а їх героїв зазвичай не згадують належним чином.

Українська Галицька армія (УГА) – назва регулярної армії Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР), яка була проголошена 1 листопада 1918 р. у Львові. Частина польського населення, об'єднана в підпільних військових угрупованнях Львова та деяких інших міст Галичини, не погодилася з утворенням ЗУНР, і за підтримки Варшавського уряду Польщі розпочала воєнні дії проти української влади, чим спонукала організацію українських збройних сил.

З метою протидії польській експансії в листопаді 1918 р. на підставі закону Української Національної Ради від 13 листопада 1918 р. була утворена Українська галицька армія, зародком якої були легіон Українських січових стрільців, сформований ще у серпні 1914 р., підрозділи австро-угорської армії, укомплектовані переважно галицькими українцями, а також мобілізовані новобранці. Таким чином у Східній Галичині розпочалася Українсько-польська війна.

Формування військових загонів УГА на наших теренах розпочалося в перших числах листопада 1918 р. під орудою командира Жовківської повітової військової команди сотника Івана Коссака. Мобілізаційними справами зайнявся повітовий комісар ЗУНР, неодноразовий посол Галицького сейму, Михайло Король.

Бої у Львові зі змінним успіхом тривали до 21 листопада 1918 р., доки поляки не досягли чисельної переваги і здобули місто. Водночас організована в Любліні польська бойова група майора Вацлава Вечоркевіча вирушила на галицький фронт і отримала завдання

оволодіти Равою-Руською, Жовквою і прорватися до Львова. З метою протидії польським намірам полковник УГА Микола Маринович утворив у важливому стратегічному чотирикутнику Рава Руська – Белз – Жовква – Яворів військову групу і організував оборону цього району.

В кінці жовтня поляки здобули Раву-Руську і взялися реалізовувати прорив до Львова через Жовкву – Куликів – В.Грибовичі – Дубляни. Прорив не вдався. В Дублянах курінь сотника Павла Заліпського, а в околицях Грибович група поручника Володимира Секунди відкинули поляків назад. Тут воювали щойно сформовані сотні чотарів Петра Гайворонського та Мирона Коновальця (брата Євгена). Практично бої на Рава-Руському плацдармі точилися впродовж усієї війни, до весні 1919 р. Безпосереднім учасником цих боїв був мешканець Дублян Михайло Обдирко, який став ветераном двох воєн і прожив майже сто років.

1 грудня 1918 р. був створений і розташувався в м. Красне перший летунський (авіаційний) загін УГА під командою сотника Петра Франка (син Івана Франка) кількістю 12 бойових машин, який на початку травня 1919 р. у статусі полку налічував близько 80 літальних апаратів. Серед летунів прославився видатний «ас» Федір Яцупра з Желдеця.

У середині грудня на Жовківщину прибув загартований у боях, умілий воєначальник полковник Віктор Курманович. Він сформував бойову групу «Північ», провів низку успішних бойових операцій, утворив суцільну лінію фронту Белз – Рава Руська – Немирів – Краковець, далі на північній околиці Львова Брюховичі – Голоско – Збойська – Великі Грибовичі – Дубляни – Малехів – Ляшки Муровані. Також створено на Жовківщині потужне угруповання під командуванням Володимира Стефінєка. Полякам протистояли групи сотника Бо-

Осип Микитка,
полковник

Стрілець Української
Галицької Армії

Лука Турчин,
сотник УГА,
професор в Дублянах

гуслава Шашкевича (внука Маркіяна), поручника Івана Клея та окремий загін козаків-наддніпрянців ім. Івана Гонти під орудою отамана Андрія Долуда, який прибув з південної України допомагати братам галичанам.

У Різдвяну ніч 1919 р. польська армада групи «Буг» генерала Яна Ромера перейшла в наступ на Жовкову, маючи завдання знову досягти Львова і розгромити українські війська групи «Північ». Стрільці сотника Богуслава Шашкевича намагалися зупинити поляків, але успіху не досягли. Польські підрозділи заволоділи Жовковою, 9 січня здобули Куликів та Великі Грибовичі. Назустріч їм вийшли польські частини львівської залоги генерала Тадеуша Розвадовського, і зайняли Дубляни. 10 січня загін наддніпрянців отамана Андрія Долуда, об'єднавшись зі стрільцями Володимира Секунди та сотнею УСС поручника Володимира Левицького, відбили Дубляни. Згодом відвоювали Куликів, Жовкову, і після важких боїв частини полковника Віктора Курмановича оперативно відновили фронт. У тих боях ворог зазнав відчутних втрат, і в підсумку план генералів Розвадовського та Ромера провалився. Водночас на південному крилі групи «Північ» українці відбили Зашків, Завадів, Візенберг, Кошелів, продовжували бої на північних околицях Львова.

На тлі бурівних подій у січні 1919 р. відбувалася реорганізація Галицької армії. На основі групи «Північ» утворився Перший корпус УГА, який перейняв від неї серед інших дільницю фронту в околицях Дублян. Командиром корпусу в лютому 1919 р. призначений досвідчений фронтовий старшина, підполковник Осип Микитка. Він об'єднав усі окремі частини, із яких були сформовані чотири бригади. За деякими джерелами спочатку штаб корпусу знаходився у приміщеннях Рільничої академії в Дублянах, згодом перенесений до Сокала та Кам'янки-Струмилової. 10-та Янівська бригада під командуванням полковника А. Долуда, сформована у квітні 1919 з частин, які облягали Львів від півночі, відзначилася в боях на польському фронті під Брюховичами, Лисою Горою, Куликовом. У боях під Дублянами велику мужність проявив гарматний полк, яким командував один із кращих артилеристів УГА, отаман Кирило Карась, що походив з кавказьких козаків.

На дільниці фронту поблизу Львова від села Великі Грибовичі, далі через Малехів, Ляшки, Сороки, Кривчиці, Чортківську скелью, аж до Пасік від лютого 1919 р. воювала 4-та бригада 2-го корпусу УГА під орудою отамана Степана Шухевича (стрийко Романа).

Незважаючи на численну й технічну перевагу польського війська, Галицька армія під час українсько-польської війни 1918–1919 роках провела низку блискучих наступальних операцій, і тільки втручання міжнародних чинників або брак матеріально-технічного забезпечення рятували противника від воєнної поразки. У лютому 1919 р. командування Галицької армії розробило й успішно розпочало Вовчуківську операцію, в якій брали участь корпус Осипа Микитки на ділянці фронту Рава-Руська – Белз, а група Андрія Долуда завдала ворогові ударів у поблизу Янова (Івано-Франкове).

Внаслідок наступу українських частин практично завершилося оточення Львова. Проте на вимогу Найвищої ради країн Антанти просування частин УГА було зупинено. Саме у квітні 1919 р. поляки, всу-

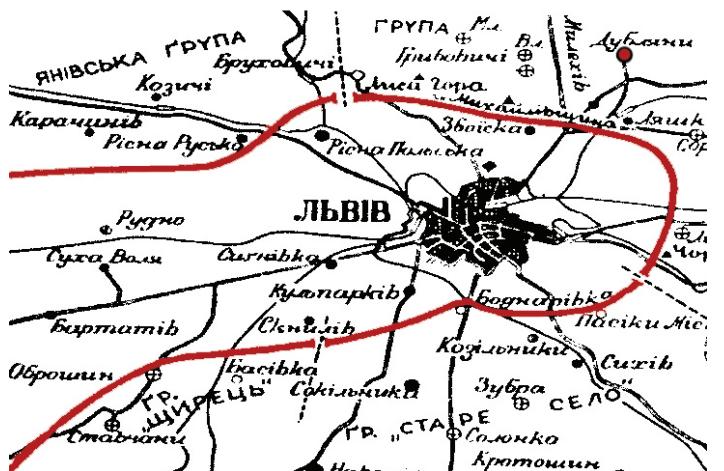
переч зобов'язанням перед Антантою, кинули проти УГА шість добре озброєних, вишколених, сформованих у Франції дивізій генерала Юзефа Галлера. Вкінці квітня ворогові вдалося захопити Брюховичі, Дубляни, Підбірці, й вийти на південній околиці Зашкова. У середині травня 1919 р. галлерівці розпочали офензиву вздовж усього фронту, особливо на дільниці оборони корпусу Осипа Микитки. Водночас назустріч армаді Галлера зі Львова в напрямі Куликова рушила польська дивізія полковника Леона Стшелецького. У результаті скupчення переважаючих сил супротивника над першим корпусом УГА нависла загроза оточення. Тоді, наприкінці квітня, за згодою командування полковник Микитка віддав наказ командирам бригад Юліяну Головінському, Михайлі Климкевичу, Богуславу Шашкевичу і Володимиру Страфінському організовано відходити через Жовтанці і Буськ на схід до Збруча. Так завершилася епопея Українсько-польських бойових дій на околицях Дублян.

Архівні документи засвідчують перебування бойових частин УГА в приміщеннях Рільничої академії в Дублянах від листопада 1918 р. до травня 1919 р. До стеменно відомо, що активним учасником українських визвольних змагань того часу був наш майбутній викладач Лука Турчин. У боях на лінії фронту Збойська – Малехів прославилася сотня Михайла Бубеса, уродженця с. Малехова, який розпочав військову кар'єру січовим стрільцем ще у 1914 році і пройшов через горнило війни в складі українських військових об'єднань до 1920 року.

Сьогодні на наших землях залишилися свідки цих подій – стрілецькі могили. Про участь українських юнаків у легіонах Української галицької армії говорять старі світлини, пам'ятні знаки, писемні спогади учасників, перекази від минулих поколінь, історичні джерела тощо.

Юрій ТОКАРСЬКИЙ,
директор Музею історії ЛНАУ

Примітка. У статті використані матеріали з книги «Жовківщина: історичний нарис.» - Т. 1. - Жовква – Львів - Балтимор, 1994/–за. ред. Миколи Литвина.

Лінія фронту в польсько-українській війні під Львовом, 1919 р.

130-та річниця від дня народження Дмитра Донцова

...Який народ, без твердих і сталих границь, що оборонили бйого від вояовничих сусідів, без непріступних гір, які могли б забезпечити його незалежність, умів бути страшним своїм ворогам, розвинути свою національність і заховати її в тяжких віках насильства. Який народ протягом віків неволі, коли в попіл оберталися його міста, коли на муки віддавали за вірність вірі, вмів її заховати і за цей час нераз був пострахом своїм гнобителям, і серед всіх мук творив школи для освіти молоді? Це були українці!...

Д. Донцов «Дух нашої давнини»

30 серпня українському публіцисту, політичному діячу та філософу, засновнику теорії інтегрального націоналізму Дмитру Донцову виповнилося 6 130 років. Один із найпомітніших політичних діячів свого

часу народився у сім'ї підприємця й урядовця у місті Мелітополі. Там же він закінчив реальне училище і сформувався як український інтелігент.

Донцов особливо захоплювався західноєвропейською літературою, що виховувала в ньому психологію романтичного світосприйняття. Вже у віці 20-ти років Донцов, навчаючись у Петербурзькому університеті, був активним учасником політичних виступів тамтешньої української громади. У Львові Дмитро Донцов редактував журнали «Літературно-науковий вістник», «Заграва», «Вістник», друкується у німецькій, швейцарській та польській періодиці. У 1926 р. пише свою провідну роботу «Націоналізм», яка мала найбільший вплив на українське суспільство

Займався публічною діяльністю, виступаючи заочним опонентом апологетів ідеї комунізму, роблячи розгорнуті доклади перед громадою.

Постать Дмитра Донцова донині залишається в Україні контроверсійною. Донцову дуже часто доводиться бути лише «ідеологом українського націоналізму». Для одних Донцов-націоналіст є кумиром, для інших – «бандитом пера», а надзвичайна глибина думки оригінального філософа, політолога й літературознавця залишається за межами цього штампу

Як і більшість знакових постатей, Д.Донцов залишив нам свої заповіти. При знайомстві з ними вражає їх сучасність і нагальність. Вони містять багато відповідей на найгостріші питання українського буття. Тому його творча спадщина буде актуальною для України і українців ще десятки років.

Антоніна КОВАЛІВ,
директор музею Степана Бандери

Передчасно пішов із життя

16 травня 2013 відійшов у вічність бібліотекар-поет, член НСПУ, лауреат Премії імені Лесі Українки, Людина року 1997 міста Львова в номінації «Кращий бібліотекар міста», книголюб, фалерист, а також перший директор Музею Степана Бандери в Дублянах – Петро Гоць.

Цей свідомий українець, патріот рідної повстанської Волині та нескореної України 4.01.1999 р очолив наш Музей. Його праця в ЛНАУ розпочалася збиранням експонатів, обслуговуванням відвідувачів, проведенням зустрічей із ветеранами УПА, політиками, письменниками, студентами та учнями. За майже дев'ять років його плідної праці музей відвідали близько 40 тисяч екскурсантів із різних куточків світу.

Також він аймався виданням книжок, брошур, буклетів, листівок, музеиної газети. Значну увагу приділяв зібранням фотодокументів (понад десяток фотоальбомів, в тому числі – 200 світлин з відкриття пам'ятника Степану Бандері в Дублянах на 200), які збагатили музей і муzejні видання.

Весь професорсько-викладацький склад висловлює щирі співчуття рідним і близьким поета. Ми завжди будемо безмежно вдячні за великий внесок у розвиток та становлення Музею Степана Бандери в Дублянах, за жертовну працю на ниві національно-патріотичного виховання.

Вічна пам'ять!

Мова – душа народу

Ну що б, здавалося, слова...
 Слова та голос — більш нічого.
 А серце б'ється — ожива,
 Як їх почуе!..

Тарас Шевченко

День української писемності та мови відзначаємо 9 листопада, коли церква згадує Нестора-Літописця.

Преподобний Нестор-літописець — киянин, у сімнадцять років прийшов у Києво-Печерську лавру послушником. Молитвою та послухом юний подвіжник невдовзі перевершив найвидатніших старців. Книжкова справа стала змістом його життя.

Найвизначнішою працею Нестора-Літописця є «Повість временних літ» — літописне зведення, складене у Києві на початку XII століття. Це перша у Київській

1989 році, коли Верховна Рада прийняла Закон про мови в Українській РСР

У день української писемності та мови стартував VI Міжнародний конкурс знатців української мови імені Петра Яцика. Цей унікальний мовний марафон був зініційований громадським діячем Петром Яциком, який усе життя прожив у Канаді. Після здобуття незалежності Петро Яцик часто приїздив до України, і мовна ситуація в країні його дуже непокоїла. Тому і народилася ідея конкурсу з української мови для української ж молоді. Рік від року конкурса набуває популярності, бо головна мета цього мовного змагання — утверджувати державний статус української мови, підносити її престиж.

Мова — живий організм, вона розвивається за своїми законами, а тому треба берегти цей нетлінний

Русі пам'ятка, в якій історія держави показана на широкому тлі світових подій. Преподобний Нестор довів розповідь з літописних зведень кінця XI століття до 1113 року. «Повість временних літ» була і залишається найвидатнішою пам'яткою слов'янської культури. Тому преподобного Нестора-Літописця по праву можна вважати батьком не лише вітчизняної історії, а й словесності.

Впродовж кількох століть український народ привчали до думки про нібито «вторинність» української мови, ретельно приховуючи від українців величезний масив української писемності, історії та культури, яка сягає глибокої давнини і нараховує багато тисячоліть. За науковими розвідками лінгвістів, мова української народності почала формуватися ще у VI-IX столітті. Процес унормування загальнонародної української мови вчені відносять до XIII-XIV століття. Зачинателем сучасної української літературної мови вважається І. П. Котляревський, а основоположником — Т. Г. Шевченко. Разом із розвитком писемного слова український народ став великою нацією, здатною вирішувати питання будь-якої складності й ваги.

Статус державної українська мова отримала аж в

скарб, прислухаючись до порад відомого нашого поета Максима Рильського:

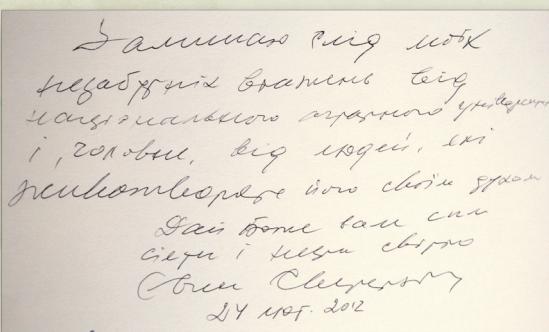
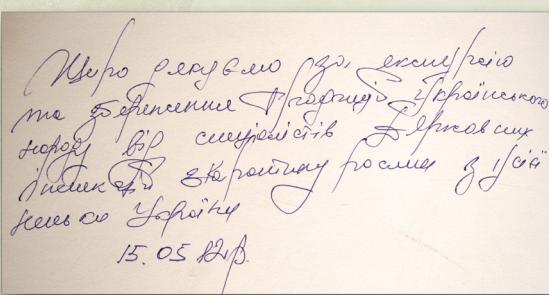
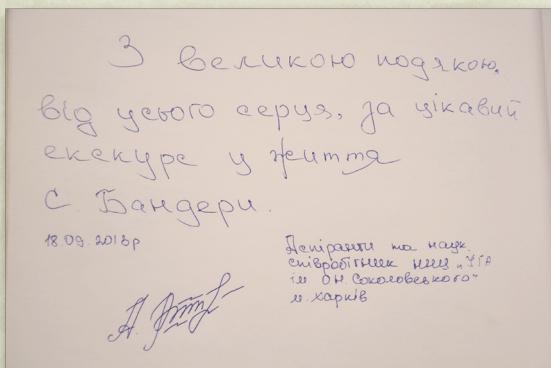
Як паростъ виноградної лози,
 Плекайте мову. Пильно й ненастanno
 Політь бур'ян. Чистіша від слози
 Вона хай буде. Вірно і слухняно
 Нехай вона щоразу служить вам,
 Хоч і живе своїм живим життям.

Традиційно уже декілька років поспіль у Львівському національному аграрному університеті відбувається низка заходів, приурочених до святкування Дня української писемності та мови. 2013 не став винятком. У читальному залі ЛНАУ зібралися шанувальники української поезії та відбувся літературний вечір на тему: «О рідне слово! Хто без тебе я?».

У непростий для України час подбаймо про утвердження престижу української мови перед студентської молоді, піднесення мовної грамотності і культури мовлення, виховання шанобливого ставлення до традицій українського народу.

Антоніна КОВАЛІВ,
 директор музею Степана Бандери

Храм совісті нашої нації

Ми дуже дуже захочемо
з Вашим музей та працівниками,
та друзями і близькими друзями
Омике, Козака

Bonjour à tous les ukrainiens, nous sommes
très bien ici. Merci pour tous !!!
Les stagiaires français.
Alexis et Simon
Franck

